

**АКАДЕМИЈА ТЕХНИЧКО-
ВАСПИТАЧКИХ
СТРУКОВНИХ СТУДИЈА -ОДСЕК НИШ**
Александра Медведева 20, 18000
Ниш

**ИЗВЕШТАЈ О САМОВРЕДНОВАЊУ
И ОЦЕЊИВАЊУ КВАЛИТЕТА
СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА
ИНДУСТРИЈСКО ИНЖЕЊЕРСТВО У
АКАДЕМИЈИ ТЕХНИЧКО-ВАСПИТАЧКИХ
СТРУКОВНИХ СТУДИЈА – ОДСЕК НИШ**

Фебруар 2023.

Стандард 9

**КВАЛИТЕТ УЏБЕНИКА,
ЛИТЕРАТУРЕ, БИБЛИОТЕЧКИХ И
ИНФОРМАТИЧКИХ РЕСУРСА**

а) Опис тренутне ситуације

Установа, преко своје библиотеке, омогућава студентима, коришћење уџбеничке и друге литературе, неопходне за савлађивање градива на студијском програму Индустијско инжењерство. Установа води рачуна да у библиотеци буде довољан број примерака уџбеника. Уџбеници морају бити актуелни, тако што ће њихов садржаји пратити најновија достигнућа у области Индустијско инжењерство, писани јасним и разумљивим језиком и стилем. Студенти у анонимној анкети крајем сваког семестра оцењују квалитет уџбеника и рад библиотеке и изражавају своје мишљење о томе да ли наставници поштују правила у погледу обима литературе.

Настава из сваког предмета је покривена одговарајућим уџбеницима који се могу наћи у библиотеци Установе. Сваки наставник студијског програма Индустијско инжењерство води рачуна да у препорученој литератури за праћење одређеног предмета, сви уџбеници буду доступни у библиотеци. Предметни наставник је дужан да на почетним часовима предавања упозна студенте са обавезном и допунском литературом. Са целокупном литературом неопходном за припрему испита на студијском програму Индустијско инжењерство упознато је и особље библиотеке које заинтересоване студенте обавештава о могућностима њиховог библиотечког изнајмљивања. Такође, све информације везане за уџбенике и други испитни материјал, налазе се на сајту Установе у оквиру спецификације сваког предмета на студијском програму Индустијско инжењерство.

Установа мотивише наставнике да припреме што више едукативног материјала у електронском облику (видео-презентације, модели тестова, задаци за решавање, изводи из књига и сл.) и учине их доступним студентима преко сајта Установе.

Установа има свој општи акт о уџбеницима, а то је [Правилник о уџбеницима и издавачкој делатности](#). У складу са тим општим актом, установа систематично прати, оцењује квалитет уџбеника и њихову усклађеност са бројем ЕСПБ бодова. Такође, утврђује минимум стандарда квалитета уџбеника који се користе и које издаје Установа. Застарели уџбеници и друга учила бивају повучени из наставе и замењени квалитетнијим. Установа, преко своје библиотечке службе, систематично прати и унапређује структуру и обим библиотечког фонда. Библиотечки фонд се попуњава савременом литературом из одговарајућих области, значајним за функционисање студијског програма Индустијско инжењерство. Води се рачуна да студијски програм буде попуњен неопходном литературом, како у квалитативном тако и у квантитативном погледу.

Библиотека поседује богат библиотечки фонд из области Индустијско инжењерство: 1524 библиотечких јединица ([Листа библиотечких јединица релевантних за студијски програм – ИНИ](#)) намењен студентима студијског програма Индустијско инжењерство. Библиотечки фонд се и константно квалитативно и квантитативно допуњава. Библиотека такође поседује потпуну опрему за квалитетан рад.

Поред коришћења књижног фонда школске библиотеке, путем стабилне и дугогодишње сарадње са бројним библиотекама и другим институцијама од значаја за образовање академског и научног подмлатка, студентима Установе је омогућено и коришћење књижног фонда осталих библиотека путем међубиблиотечке позајмице (Народна библиотека Србије у Београду, Универзитетска библиотека “Никола Тесла” у Нишу, итд.).

Библиотека је део академске рачунарске мреже што јој омогућава приступ великом броју

база података.

Библиотека представља важну научно-истраживачку јединицу, и од користи је наставницима, асистентима, сарадницима у настави и студентима Установе. На раду у библиотеци Одсека Ниш је ангажован један библиотекар са високим образовањем и један књижничар. Број запослених у библиотеци, као и врста и ниво њихове стручне спреме усклађени су са стандардима за пружање ове врсте услуга. Запослени у Библиотеци су компетентни и мотивисани за рад са студентима и спремни да студентима пруже помоћ у проналажењу литературе и претраживању база података. Стручност и мотивисаност особља библиотеке и рачунског центра, континуирано се прати и оцењује у оквиру студентске анкете, где се оцењује рад стручних служби Установе. Студенти, кроз анкете, исказали су задовољство библиотечким услугама и нису имали примедби на рад библиотеке.

Студенти се систематски упознају са начином рада у библиотеци и рачунском центру. Просторије намењене за смештај библиотечког фонда, архивског и осталог електронског материјала, а нарочито студентске читаонице, смештене су у одговарајућем делу зграде како би студентима, наставном и ненаставном особљу и осталим корисницима пружиле адекватне услове за рад.

Библиотека, читаоница и информатичка учионица у њеном саставу у Одсеку Ниш, раде сваког радног дана од 08-16 часова.

Сви битни детаљи везани за рад библиотеке (делатности, задаци, послови итд.) регулисани су [Правилником о раду библиотеке](#).

У библиотеци је обезбеђен је простор који је опремљен са 3 рачунара (Pentium 4), уз обезбеђен приступ Интернету, бази књига и часописа КОBSON базе. Сваки наставник, на рачунару који користи такође има обезбеђен приступ Интернету, бази књига и часописа КОBSON базе.

У циљу лакшег увида у расположиву литературу и уџбенике, уведен је [Електронски каталог библиотеке НИБИС](#) који студентима и запосленима у установи омогућава претраживање расположивог фонда библиотека Установе.

Студентска читаоница и рачунске учионице смештене су у просторијама у којима је обезбеђено природно и вештачко осветљење, природна и вештачка вентилација и климатизација и потребни хигијенски и техничко-технолошки услови за несметано учење и развојно истраживачки рад.

Установа је студентима студијског програма Индустијско инжењерство обезбедила одговарајуће информатичке ресурсе за савлађивање наставног градива. Постојећи број рачунара се, и даље, перманентно допуњава, како у погледу броја, тако и техничким побољшањима. Установа одржава и допуњава, новим могућностима, постојећу информатичку мрежу у целој Установи, која је у функцији подизања квалитета наставног процеса, научног и стручног усавршавања наставника, асистената, сарадника у настави, студената студијског програма Индустијско инжењерство.

Студенти студијског програма Индустијско инжењерство користе 5 (пет) савремених рачунарских лабораторија опремљене са 101 рачунаром и серверима са приступом интернету и још 24 рачунара у осталим лабораторијама.

Рад Одсек за информационо-комуникациону подршку уређен је [Правилником о безбедности информационо-комуникационог система](#) и јасним упутствима корисницима

(доступном на веб страници Установе). Сви корисници услуга Службе за информационо-комуникациону подршку дужни су да поштују прописе Академске мреже Србије. На пословима информационог система у Служби за информационо-комуникациону подршку у Одсеку Ниш ангажован су један извршилац, са високим образовањем, који одржава опрему, стара се о локалној мрежи и интернет презентацији Установе.

Амфитеатар и све учионице за извођење наставе на студијском програму Индустијско инжењерство опремљени су неопходним дидактичким средствима за извођење савремене наставе (рачунари и видео пројектори), а на свим рачунарима користе се лиценцирани рачунарски програми. Рачунарска и комуникациона инфраструктура и опрема редовно се одржавају и осавременавају. Установа обезбеђује несметано функционисање локалне рачунарске мреже, као дела Академске мреже Србије, која повезује све рачунаре дате на коришћење наставницима, асистентима, сарадницима у настави, службама Факултета и студентским организацијама.

Рачунарска мрежа Установе је прикључена на академску мрежу Србије (АМРЕС) са брзином од 1 Gbps. Због ширења рачунарске мреже Установа је повећала опсег IP адреса (на два пуна опсега) да би систем могао да функционише без проблема.

Одсек за информационо-комуникациону подршку је 2013. године је добио и опремио Сервер салу где је смештена комплетна мрежна инфраструктура Установе. Сервер сала је урађена по највишим стандардима и обезбеђена је максимална безбедност за раднике ИТ службе и опреме.

б) Анализа и процена тренутне ситуације с обзиром на претходно дефинисане циљеве, захтеве и очекивања

Студијски програм Индустијско инжењерство у највећој мери испуњава Стандард 9.

Установа је успоставила добро развијен институционални оквир за праћење и унапређење квалитета уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса (правилници и општи акти Установе). Квалитет библиотечког фонда, запослених у библиотеци, организације рада и доступности библиотечких ресурса је задовољавајући. Библиотечки фонд развија се у складу са потребама студијског програма. Набавка уџбеника и литературе врши се на захтев предавача и у складу са утврђеним потребама. Студијски програм има и потенцијал за даљи развој библиотечких ресурса (осим у погледу простора, што је свеукупни проблем Установе).

Када је у питању однос броја уџбеника и монографија запослених наставника и укупног броја наставника на студијском програму Индустијско инжењерство, може се закључити да је задовољавајући (Прилог 9.2. Однос броја уџбеника и монографија (заједно) чији су аутори наставници запослени у Установи са бројем наставника у Установи).

Када је у питању област информатичких технологија, постоје информатичке лабораторије/учионице, затим видео пројектори, што подржано адекватним софтверским решењима доприноси квалитету наставе на студијском програму Индустијско инжењерство. Студентима је омогућен приступ интернету на свим рачунарима у информатичким лабораторијама/учионицама, као и на рачунарима који су распоређени у холловима и библиотеци Установе. Такође, на сајту Установе, линк ка студијском програму Индустијско инжењерство, студентима је омогућен приступ материјалима са предавања, вежби и друга одговарајућа литература потребна за савлађивање градива.

в) Анализа слабости и повољних елемената

Ова анализа биће дата табеларно.

Предности	Слабости
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Постојање и примена Правилника о уџбеничкој литератури и издавачкој делатности +++ ✓ Наставни предмети добро су покривени уџбеницима и осталом литературом +++ ✓ Библиотечки фонд по структури и обиму одговара студијском програму ++ ✓ Доступност презентација са предавања и вежби на сајту Установе ++ ✓ Квалитетна информатичка опрема адекватна потребама извођења наставе ++ ✓ Библиотечки фонд је доступан студентима од 08 – 19 сати + 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Релативно мали број уџбеничке литературе чији су аутори наставници и сарадници Установе +++ ✓ Ограничени финансијски ресурси за набавку савремене уџбеничке литературе+++ ✓ Немотивисаност наставника за писање осавремењене уџбеничке литературе +++ ✓ Ограничени финансијски ресурси за додатно осавремењивање и опремање Установе информатичким ресурсима ++ ✓ Непостојање информационог сервиса за студенте (нпр. за праћење остварених ЕСПБ) ++
Могућности	Опасности
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Обезбеђивање финансијских средстава из других извора за финансирање штампања и издавања уџбеничке литературе чији су аутори наставници запослени у на студијском програму +++ ✓ Повећање броја установа и организација са којима се врши размена публикација, како би библиотечки фонд био што богатији. ✓ Прелазак на систем за претраживање књига COBISS +++ ✓ Учешће у пројектима којима се могу побољшати информатички ресурси++ ✓ Побољшање информационог система стручних служби Установе, посебно сервиса за студенте +++ 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Измена начина финансирања у наредном периоду може негативно утицати на развијања библиотечких и информатичких ресурса. +++ ✓ Могућност хакерских напада споља на рачунарски систем Установе +++ ✓ Брзи развој информационо – комуникационих технологија захтева стална улагања у циљу осавремењивања информатичких ресурса+++

г) Предлози за побољшање и планиране мере

- Стимулисање наставника за писање уџбеничке литературе успостављањем модела за квантификовање активности на писању уџбеничке литературе;
- Константна провера покривености предмета уџбеничком литературом на студијском програму;
- Унапређење Правилника о о уџбеничкој литератури и издавачкој делатности;
- Подстицање студената на активније коришћење библиотеке и читаонице;
- Увођење информационог сервиса за студенте

д) Показатељи и прилози за Стандард 9

Табела 9.1 Број и врста библиотечких јединица у Установи.

Табела 9.2 Попис информатичких ресурса.

Прилог 9.1 Општи акт о уџбеницима.

Прилог 9.2 Списак уџбеника и монографија чији су аутори наставници запослени у Установи (са редним бројевима).

Прилог 9.3 Однос броја уџбеника и монографија (заједно) чији су аутори наставници запослени у Установи са бројем наставника у Установи.